

Kuopiolaisille toteutettiin 28.11.-26.12.2017 karttakysely heidän kokemuksistaan Kuopion ääniympäristöstä. Kysely koostui kysymyksistä hyvän ja huonon ääniympäristön merkityksestä vastaajille sekä kokemuksista Kuopion ääniympäristöstä. Karttakyselyssä vastaajat saivat merkitä kartalle kohteet, joiden ääniympäristön he kokevat miellyttäväksi tai meluisaksi sekä kuvailla merkitsemiensä kohteiden äänimaisemaa. Kyselyyn tuli yhteensä 82 vastausta. Vastaajat merkitsivät kartalle yhteensä 91 ääniympäristöltään miellyttävää asuinalueellaan sijaitsevaa kohdetta ja 65 puistoalueilla sijaitsevaa ääniympäristöltään miellyttävää kohdetta. Kohteita, joissa melu on häiritsevää, merkittiin yhteensä 102. Kaikki ikäryhmät 18-75 vuoden väliltä olivat edustettuina kyselyn vastaajissa suhteellisen tasaisesti.

Kuopiosta löytyy kyselyn perusteella useita kohteita, joilla melun koetaan häiritsevän merkittävästi, mutta myös selkeitä alueita, joissa ääniympäristö on miellyttävä ja hiljainen. Miellyttävät kohteet sijoittuvat pitkälti puistoihin ja muille virkistysalueille, kun taas merkittävä osa meluisiksi nimetyistä paikoista sijaitsee vastaajien omalla asuinalueella. Usein melun aiheuttajana on liikenne. Asuinalueella ja sen läheisyydessä sijaitsevat muut ääniympäristöltään miellyttävät paikat nousevat tärkeiksi etenkin silloin, kun oman asuinympäristön koetaan olevan meluinen. Kuitenkin neljäsosa vastaajista oli sitä mieltä, ettei kodin lähiympäristöstä kävelyetäisyydeltä (0,5-1 km) löydy alueita, joiden ääniympäristö on miellyttävä. Kaksi viidestä kyselyyn vastanneesta kokee myös olevansa jatkuvan melun kohteena ja kolme viidestä kyselyyn vastanneesta kokee reagoivansa meluun herkästi.

Ääniympäristön ei tarvitse olla hiljainen ollakseen hyvä. Hyvä ääniympäristö muodostuu vastaajien mielestä miellyttävistä äänistä sekä ärsyttävien äänien poissaolosta. Lähes yhdeksänkymmentä prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että kaupungin hyvässä ääniympäristössä voi kuulua liikenteen ääniä, kunhan ne eivät ole liian voimakkaita. Miellyttävinä ääniympäristöinä koettiin kuitenkin erityisesti kohteet, joissa kuuluu luonnonääniä. Muun muassa laineiden liplatus, lintujen laulu sekä metsän äänet kuvattiin miellyttävinä ja rauhoittavina ääninä. Vastaajien osoittamista miellyttävän ääniympäristön paikoista kolme neljäsosaa olivat sellaisia, joissa luonnonäänien kuuluminen vaikuttaa ääniympäristön miellyttävyyteen.

Suuri osa vastaajien osoittamista miellyttävän ääniympäristön kohteista sijaitsi puistoalueilla. Erityisesti Puijon, Neulamäen ja Väinölänniemen alueet koettiin miellyttäväksi ja ne keräsivät paljon vastauksia. Myös kaupungin pienemmät puistoalueet saivat muutamia vastauksia. Lähes kaikki vastaajat (yli 90%) olivat sitä mieltä, että puistojen äänimaisemia tulee Kuopiossa suojella aktiivisilla toimilla. Puistojen äänimaisemaan sopivat vastanneiden mielestä erityisesti lintujen ja puiden aiheuttamat äänet sekä leikkivien lasten äänet. Lisäksi noin puolet vastaajista oli sitä mieltä, että ihmisten äänet ravintolaterasseilta ja autoliikenteen äänet voivat kuulua puistoon. Kaikkein kielteisimmin puistoissa suhtauduttiin teollisuuslaitosten ja lehtipuhaltimien ääniin.

Hyvä ääniympäristö nähtiin erityisesti rauhoittavana, rentouttavana, mieltä virkistävänä sekä levollisuutta lisäävänä tekijänä. Tämän lisäksi vastaajien mielestä hyvä ääniympäristö auttaa keskittymään, lisää luovuutta, nostaa mielialaa, vähentää stressiä ja laskee verenpainetta. Hyvän ääniympäristö lisää myös turvallisuuden tunnetta, vähentää ärsytystä sekä lisää viihtyisyyttä. Miellyttävä ääniympäristö auttaa nukkumaan hyvin, luo hyvinvointia ja vaikuttaa terveyteen.

Kyselyyn vastaajat kokivat hyvän ja miellyttävän ääniympäristön tärkeäksi asumisen laatuun vaikuttavaksi tekijäksi. Lähes kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että asuinalueen ääniympäristöllä on heille suuri merkitys. Usea vastaaja koki ongelmaksi kotiin tai pihaan kantautuvan jatkuvan tai toistuvan melun. Sen koettiin laskevan asumisviihtyisyyttä. Vastaajista yli kolme viidestä kertoi melun vaikuttavan siihen, kuinka paljon he pitävät ikkunoita auki ja lähes yksi neljäksi siihen, kuinka paljon he oleskelevat asuntonsa piha-alueella. Muutama vastaaja koki tällä hetkellä jopa painetta muuttamiselle meluisan asuinympäristön vuoksi. Melun koettiin vaikuttavan myös omaan liikkumiseen. Puolet vastaajista kertoo välttävänsä meluisia paikkoja liikkuaan jalan tai polkupyörällä.

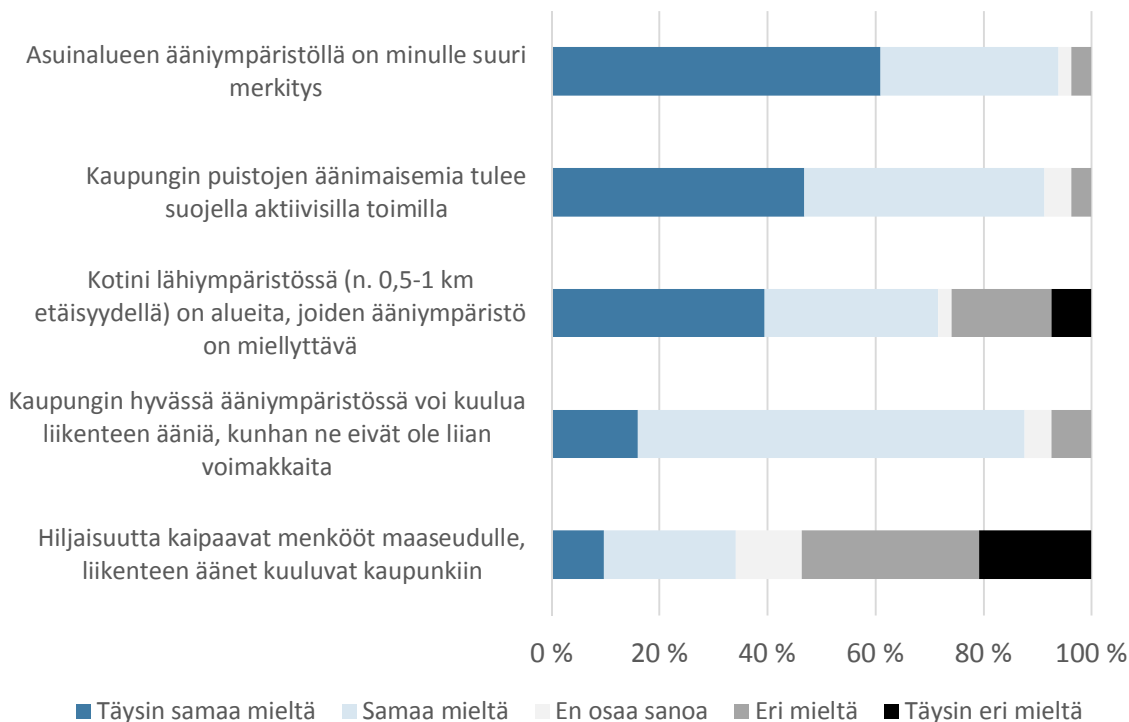
Huono ääniympäristö on vastaajien mielestä sellainen, jossa melu on jatkuvaa tai muulla tavoin erityisen häiritsevää (esimerkiksi voimakkaat toistuvat äänet). Silloin, kun meluun ei pysty itse vaikuttamaan, tilanne tuntuu erityisen turhauttavalta. Meluinen ympäristö nähtiin merkittävästi viihtyisyyttä vähentävänä tekijänä.

Huono ääniympäristö vaikuttaa vastaajien mielestä erityisesti unenlaatuun. Meluisuus häiritsee nukahtamista ja herättelee öisin, jolloin uni on katkonaista ja olo päivällä väsynyt. Melun koettiin vaikuttavan merkittävästi myös keskittymiskykyyn, nostavan verenpainetta, lisäävän levottomuutta ja ärtyisyyttä sekä aiheuttavan stressiä. Meluisassa ympäristössä rentoutuminen ja rauhoittuminen on vaikeaa. Voimakkaat äänet ja jatkuva melu aiheuttavat ärtyisyyttä, mikä helposti purkautuu muihin ihmisiin. Ärsyttäväksi ja häiritseviksi ääniksi nimettiin kyselyssä muun muassa liikennevalojen jatkuva piipitys, mopoilijoiden kaahailu, läheiset yökerhot ja talvikunnossapito.

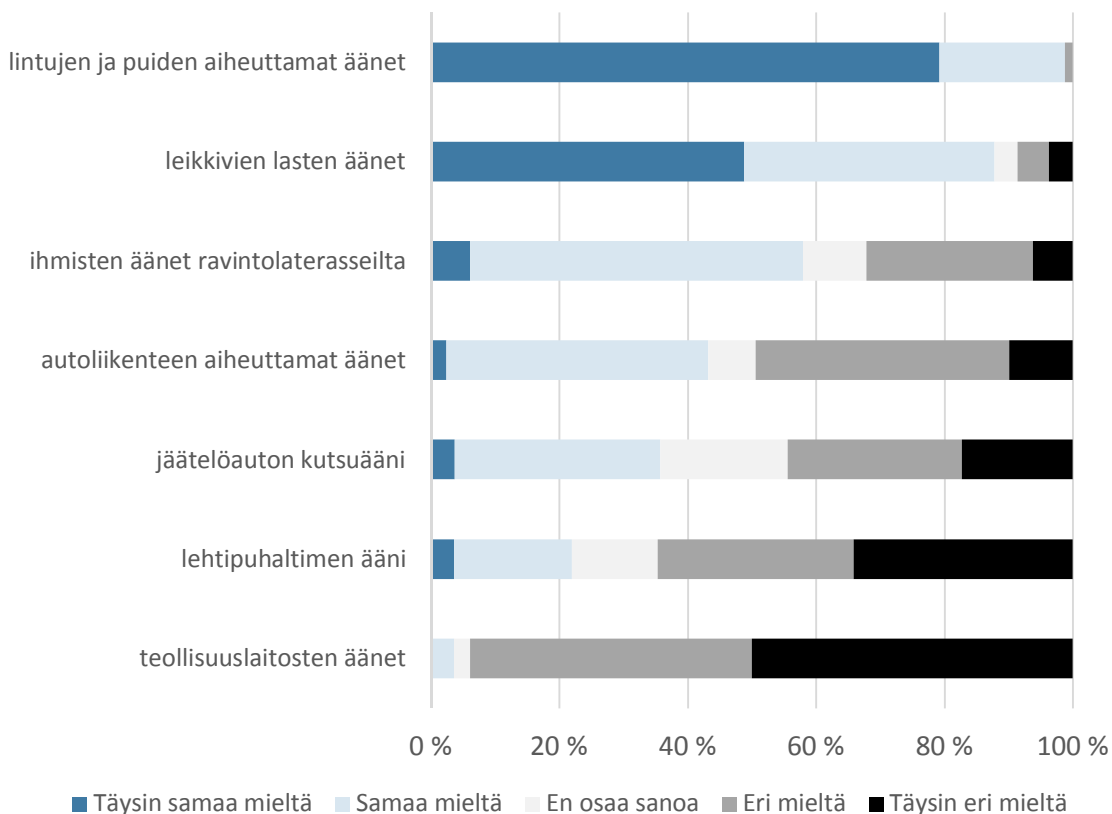
Merkittävimmäksi melun aiheuttajaksi Kuopiossa nimettiin ajoneuvoliikenne. Vain kolme kyselyyn vastannutta kertoi, ettei ajoneuvoliikenteen äänet kuulu heidän pihapiiriinsä. Neljäsosa vastaajista oli sitä mieltä, että vaikka melu kuuluu pihapiiriin, se ei häiritse ollenkaan. Yli neljäsosaa vastaajista melu häiritsee huomattavasti tai erittäin paljon ja kolmea neljäsosaa ajoneuvoliikenteen äänet häiritsevät ainakin jossain määrin. Myös karttavastauksissa suuri osa meluisista kohdista sijoitettiin vilkkaiden teiden läheisyyteen. Erityisesti kaupungin halki kulkeva moottoritie (Vt 5) nousi esille niin avoimissa vastauksissa kuin karttavastauksissakin merkittävänä melun aiheuttajana. Muutaman vastaajan mielestä ongelma on pahentunut moottoritien varrelta tehtyjen puunkaatojen seurauksena. Muita häiritseviä melun lähteitä ovat lentoliikenne, junaliikenne, kunnossapito- ja jakeluliikenne, rakennustyömaat sekä teollisuuslaitokset.

Vastauksissa korostuivat selkeästi asukkaisen mielestä meluisina alueina Savilahden alue sekä Päivärannan alue. Päivärannan alueelta vastaajia oli kyselyyn eniten verrattuna muihin Kuopion asuinalueisiin, mikä osaltaan vaikuttaa alueen korostumiseen kyselyssä. Savilahden alue korostui meluisana työpaikka-alueena. Sekä Päivärannassa että Savilahdessa merkittävimmäksi melun lähteeksi nimettiin liikenne ja moottoritien varteen toivottiin meluvalleja. Päivärannan ja Savilahden lisäksi melupisteitä sijaitti muun muassa keskusta-alueella sekä Tasavallankadun varrella. Keskusta-alueella sijaitsevien melupisteisen melun lähteeksi nimettiin yleisimmin tieliikenne sekä rakennustyömaat.

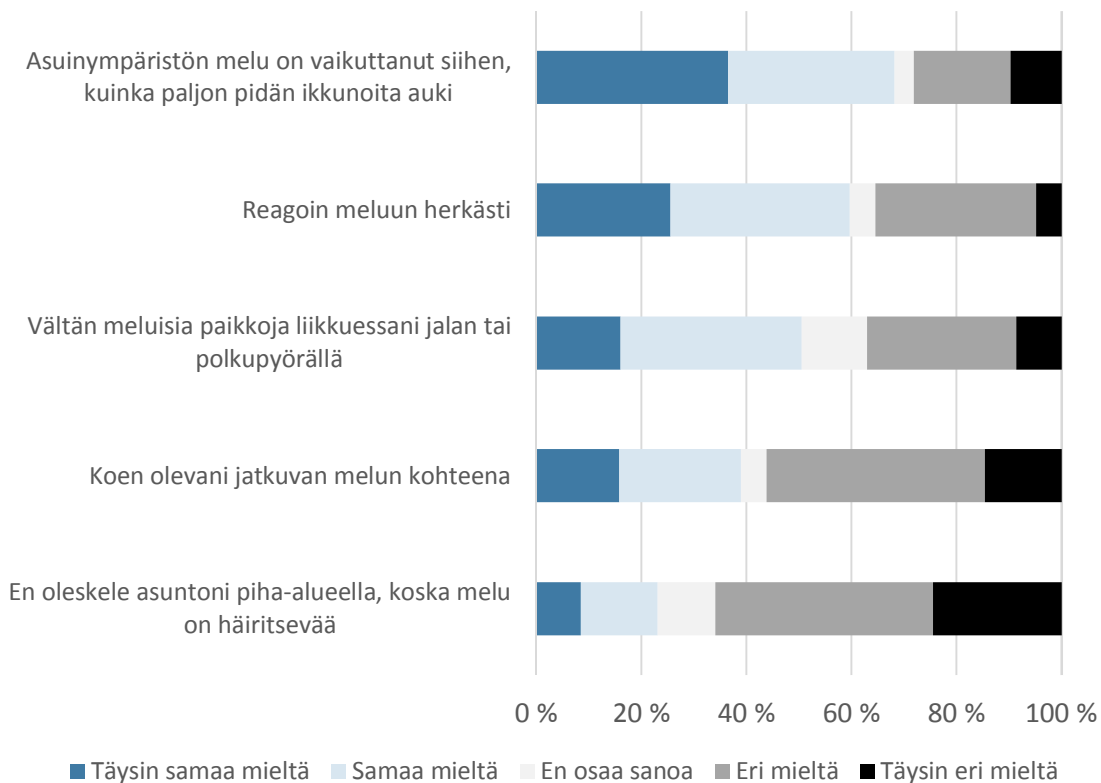
Arvioi seuraavia väittämiä

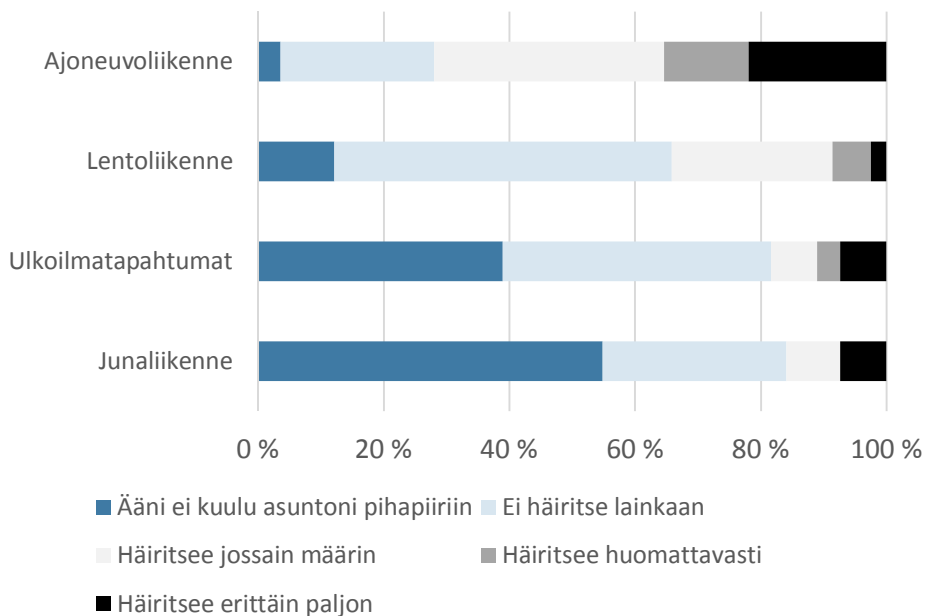
Puistojen äänimaisemaan sopivat äänet

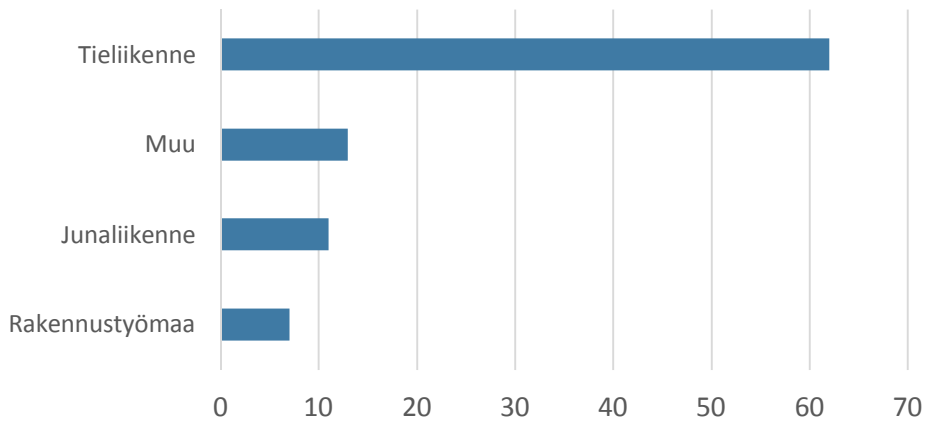
Arvioi seuraavia väittämiä

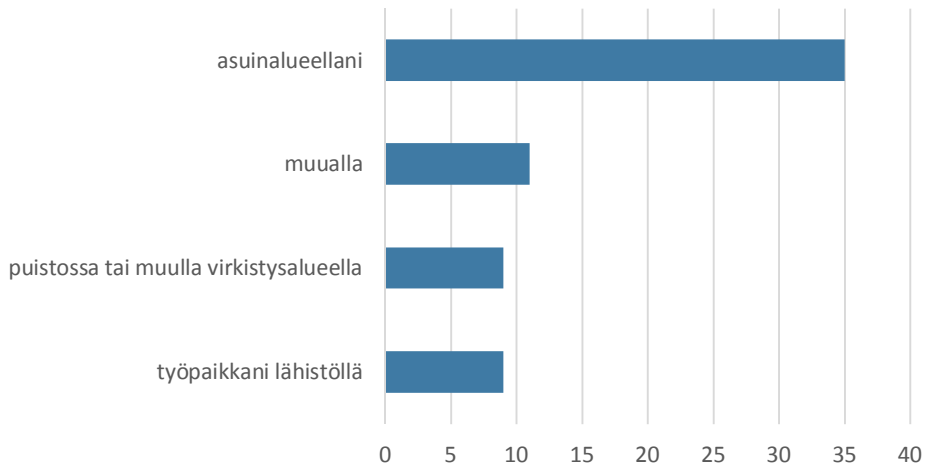
Asuinalueen melunlähteiden häiritsevyys

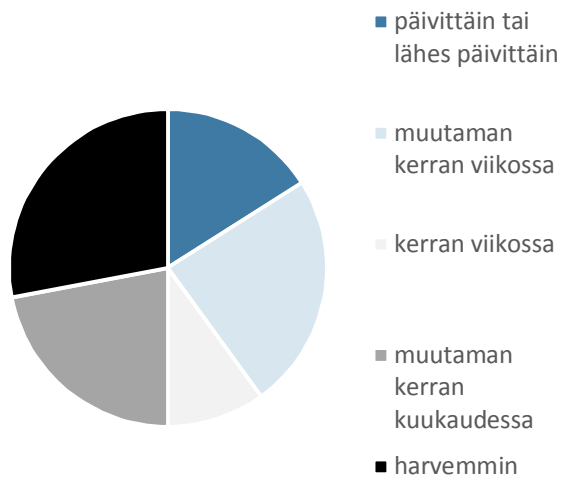
Melun aiheuttajat meluisiksi merkityissä kohteissa

Meluisiksi merkittyjen kohteiden sijainti

Vierailutiheys asuinalueella
sijaitsevassa miellyttävän
ääniympäristön kohteessa

Vierailutiheys asuinalueella
sijaitsevassa miellyttävän
ääniympäristön kohteessa

